

durní. Cantàvem els que cada casa ens demanava i ells posaven ous o propina a la cistella que portàvem penjada d'una canya. També es feia el «salpàs» el dilluns de Rams. Anàvem amb el mossèn a beneir les llinxes de les portes i ens donaven ous. El dia de Sant Pere es ballaven sardanes a l'era del castell i a la tarda al carrer de la Creueta. El Dijous Gras anàvem a berenar a les fonts del poble amb pa i cansalada. El dia de Corpus sortia la processó per la porta de darrera del cementiri i donava la volta al Castell mentre es cantaven els goigs dels Santíssim. Per tot on es passava hi havia alfombra de flors, sobretot a l'era del Castell.

On va fer la mili?

Vaig ser de la «Quinta del Biberó». Als 17 anys ens cridaren a fer instrucció a Tarragona i amb vuit dies, tan sols havent disparat tres trets, ens enviaren al front a matarnos.

Com s'ho va passar al front?

Fam i gana! Els «cañonassos» baixaven però d'aliment no en venia. Estava en el cos sanitari, però a primera fila, recollint ferits com a camiller. Reconec que vaig ser molt va-

El dia abans d'anar a la guerra. 1936. En primer terme a l'esquerra.

lent recollint ferits de guerra. Un dia les coses pintaven molt malament. Hauria pogut fugir però vaig continuar buscant ferits i vaig rebre tres trets. De quatre grapes vaig arrossegar-me fins que un sargent em va carregar a la seva esquena. El qui no queia mort era ferit o fet presoner. El millor, però, era escapar-se a França, si podies. Em traslladaren de Montelar (Lleida), a Barcelona, per treure'm la metralla. Em vaig escapar de l'Hospital militar i, cames ajudeu-me, a peu fins a casa de la meva germana que vivia a Fornells. Un camió em pujà, però, a l'altura de Vidreres, vàrem picar contra un altre camió i d'amagat vaig acabar de fer a peu el camí fins a Fornells.

Què li va passar a l'església de Palol durant la guerra?

Varen calar foc a l'altar, de nit varen tirar daltabaix les campanes i a dintre hi varen tancar un ramat de xais.

La gent col.laborava abans de la guerra en la vida de la parròquia?

Sí. Hi havia un junta de 17 «pabordes». Cadascun representava un sant que hi havia a l'església de Palol: Sant Sadurní, el Roser, Santa Anna,... A la missa del diumenge tots 17 passaven la bessina. S'imagina l'enrenou?

Vostè ha estat un home de fe i practicant. Qui li va desvetllar?

Li respondré amb un fet: el nostre pare, després de sopar, cada dia passava al davant en el rés del Rosari. El que commou és la Passió de Jesús, els seus sermons i tot el que feia. La gent l'estimava perquè tot ell era veritat!

Quina ha estat la seva distracció després de la feina de pagès?

He disfrutat molt enraonant amb la gent a la sortida de la missa, el diumenge. Aquell companyerisme que es crea no té preu. He anat a cercar els dies de festa. He mort esquirols, llebres,...

Esteu content de com us ha anat la vida?

Amb la Pepa i en Josep. 1943.

Estic conforme amb tot el que he fet. He patit i sofert al capdevall per a res. El que em dona més conformitat són els favors que he fet. Els tornaria a fer tots, i si pogués els augmentaria.

Tot pujant cap a la Missa del Gall, en la fosca de la nit, em vaig adonar d'un nou estel molt lluminós clavat al firmament damunt la «rectoria» de Palol. El cor em diu que era en «Nissu». Des de dalt ens picava l'ullet i no es volia perdre la festa.

Que en les nits més fosques, que tots un dia o altre passem, l'estel d'en «Nissu» ens inspiiri confiança, senzillesa i fidelitat. Ja en tó més prosaic, com veurieu la iniciativa de sollicitar al nostre consistori que el primer carrer que en el futur s'obri a Palol se li dediqui? Seria una autèntica medalla d'or pòstuma que parlaria molt a favor d'ell i a favor nostre. Si algú tingués alguna altra proposta alternativa seria bo que l'expressés per a escollir la més adient.

JOSEP PERICH i SERRA
mossèn de la Parròquia de Palol